

WestieAlliansens hälsoenkät 2013

Syfte:

Vi skall få en god bild av hur rasen mår.

Enkätsvaren ska ge en indikation på det som är bra och det som är mindre bra inom rasen samt ge en vägledning om vad man i fortsättningen bör undersöka och arbeta vidare med. Speciellt intresserade var vi av att titta på problem relaterade till Hudåkommor av olika slag.

Enkätsvaren ger även den enskilde uppfödaren en möjlighet att informera sig om hur eget material står sig i förhållande till rasen totalt.

Antal redovisade hundar : Totalt 494 st. , Hanar 207 st och Tikar 287 st

*Frågor på materialet kan ställas till Ingegerd Grünberger
igrunberger@hotmail.com eller tel. 076-3386360*

Innehåll:

Så här gick vi tillväga sid 3

Översikt av deltagande hanar i enkäten.

Födelseår "hur använder" du din hund sid. 4

Översikt av deltagande tikar i enkäten.

Födelseår, "hur använder" du din hund sid 5

Hur bedömer du hundens allmäntillstånd? sid 6

Sterilisering/kastering sid 7

Testiklar/hanar sid 7

Hudproblem/Klåda/Parasiter. Ålder sid 8-9

Olika typer och kombinationer av hudproblem.
bland de som svarade "JA" i enkäten på
hudproblem. Sid 10

Kommentar Hudproblem: sid 11

Öron sid 12

Ögon sid 13

Mag-tarmproblem sid 14

Andra infektioner sid 15

Hjärtproblem sid 16

Lungfibros sid 16

Krampanfall, epilepsi sid 17

Tumörer sid 17

Skelett och leder sid 18

Njurar och lever sid 19

Diabetes sid 19

Addisons sjukdom(underfunktion
av binjurebarken) sid 19

AnnanHormonrubbing sid 19

Livmoderinflammation sid 20

Prostatabesvär sid 20

Tänder sid 21

Andra sjukdomar sid 21

Olycksfall sid 22

Kejsarsnitt sid 23

Beteende sid 24

Nöjdhet sid 25

Westie igen sid 25

Så här gick vi till väga

Styrelsen gav Ingegerd Grünberger och Helena Wikström, (tidigare medlemmarna i AUK) i uppdrag att som tidigare 2008 ta hand om enkäterna 2013, bearbeta samt sammanställa materialet. Målet var att göra en uppföljning av hälsoenkäten 2008. där hudproblematiken i rasen ställdes i focus. Denna enkät togs fram i början av 2008 tillsammans med professor Åke Hedhammar, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Karin Drotz SKK:s avelskommitté och Ingegerd Grünberger AUK.

Bakgrund: Vi sökte hundar som fyllde kraven:

1.Samtliga nu levande hundar

2.Hundar som levde 1/1 år 2010.

3.Hundar som fötts 1/1 år 2010 men som nu är döda (undantag för valpar som dött före 6 veckors ålder). främst

Via Styrelsen uppmanades alla westieägare /uppfödare att fylla i Hälsoenkäten anonymt direkt på WA:s hemsida både på "friska westies och westies som hade något fel". Möjlighet fanns även att använda enkäten som fanns i WestieNytt. Nr 3. En enkät per hund. Denna uppmaning riktades flera gånger från augusti 2013 på hemsidan och i WestieNytt. Insamlingstiden förlängdes en bra bit in på 2014 för att få in så mycket material som möjligt. På uppfödarmötet 2013 i oktober kom frågan om man inte kunde på "friska hundar" få hoppa över en del av enkäten och gå direkt till slutfrågorna.. Denna möjlighet erbjöds. Enkelt men detta gav troligen ett visst bortfall i materialet. Slutligen gjordes sammanställningen efter smärre korrigeringar i kodningsunderlaget av ansvarig. Materialet. Är dokumenterat på USB-minne och i pappersform.

OBS! Eftersom insamlingen 2013 och 2008 har skett på lite olika sätt kan vi inte tala om "ökningar eller "minskningar" i procent utan varje undersökning måste bedömas var för sig. Dock ger svaren en god bild av hur fördelningen av sjukdomstillstånd och tendenser är i rasen.

Slutligen ett **STORT TACK** till Anne-Marie Lindén, Birgitta Ekbohm och Anna Wikström som tillsammans med ansvariga gjorde ett jättejobb och kodade in alla uppgifter så att det kunde bli en sammanställning.

Översikt av deltagande hanar i enkäten. Födelseår, "hur använder" du din hund där man kunde fylla i fler rutor samt uppgifter om döda hundar och hur gamla de blev.
(9 st svarade inte på frågan användning)

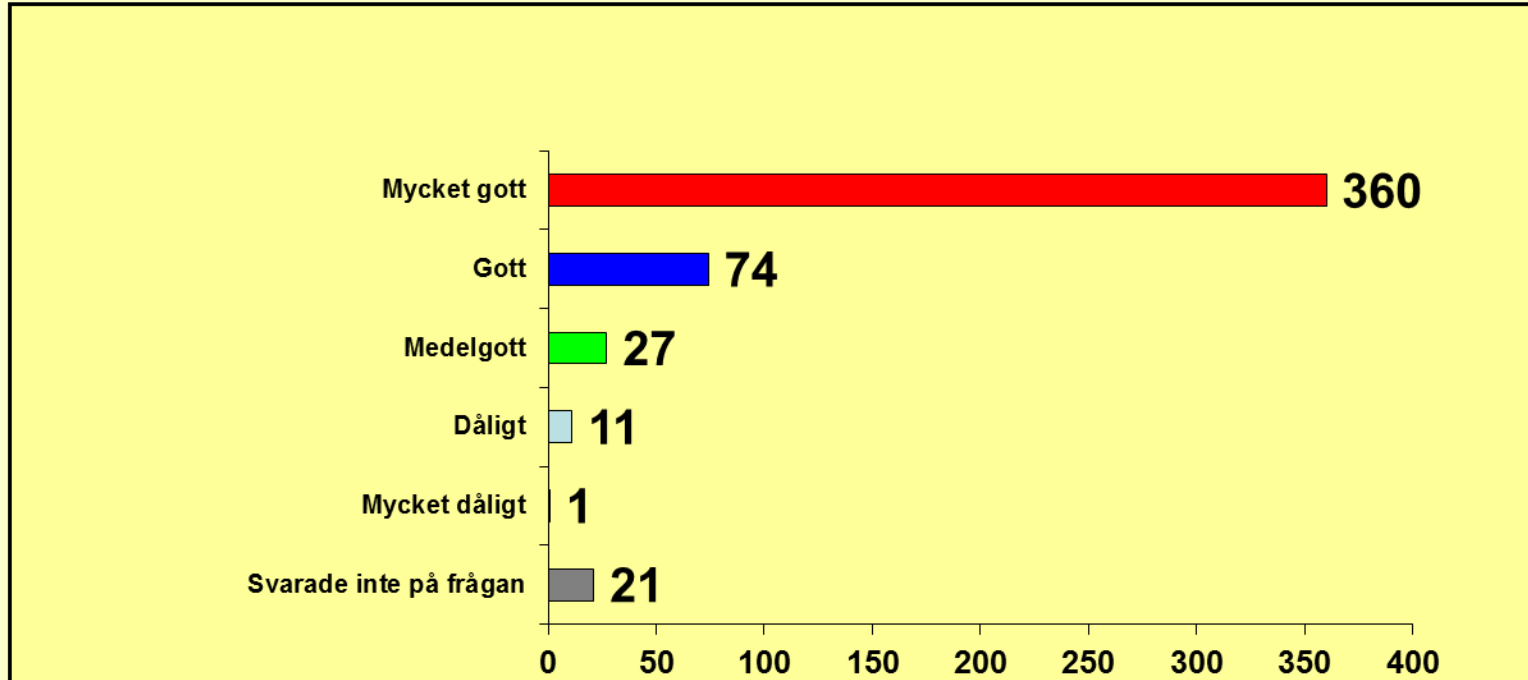
Hanar i enkäten		Användning								
födda år	antal	Sällskap	avel	utst.	lydnad	agility	spår	jakt	annat	Hunden finns inte längre dog i ålder av:
Hane-94	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1=0
Hane-98	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1=15, 12 år
Hane-99	5	5	2	2	0	0	0	0	0	1=12, 12,5, 12,5, och 14,5 år 1=0
Hane-00	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
Hane-01	3	3	2	3	0	0	0	0	0	1=10 år
Hane-02	7	6	0	1	0	0	0	0	0	1=10,5 år
Hane-03	8	8	2	2	0	1	1	0	0	
Hane-04	11	9	3	3	0	0	0	0	0	
Hane-05	14	13	2	2	0	1	1	0	0	2=8 år
Hane-06	15	15	4	6	0	1	1	0	0	
Hane-07	16	15	1	1	1	1	1	0	0	1=6 år
Hane-08	16	14	3	3	2	2	2	0	0	
Hane-09	17	17	5	2	0	1	1	0	0	
Hane-10	21	20	9	11	2	0	0	0	0	
Hane-11	38	38	19	21	3	4	4	2	0	
Hane-12	24	24	6	9	1	1	1	0	0	
Hane-13	7	6	1	2	2	2	2	0	0	
Hane-14	1	1	1	1	0	0	0	0	0	
	207	198	60	69	12	14	14	2	0	11 (finns inte längre)

Översikt av deltagande tikar i enkäten. Födelseår, ”hur använder” du din hund där man kunde fylla i fler rutor samt uppgifter om döda hundar och hur gamla de blev.

(14 st svarade inte på frågan användning)

Tikar i enkäten		Användning								Tiken finns inte längre dog i ålder av:
födda år	antal	Sällskap	avel	utst.	lydnad	agility	spår	jakt	annat	
Tik-96	1	1	1	0	0	0	0	0	0	14,5 år
Tik-97	2	2	1	1	0	1	1	0	0	1=14,5 ,1=0
Tik-98	2	2	1	1	0	0	0	0	0	1=12 år 1=0
Tik-99	8	8	3	3	1	0	1	0	0	1=14,5, 12, 11, 10,5, och 9,5 år 2=0
Tik-00	3	3	3	2	0	0	0	0	0	1=12,5, 10 år
Tik-01	9	9	5	4	2	2	0	0	0	1=12,5 år
Tik-02	10	8	5	4	0	1	0	1	0	1=9 år
Tik-03	12	10	5	5	1	1	1	0	0	
Tik-04	12	12	4	2	0	0	0	0	0	
Tik-05	18	18	6	8	1	1	1	0	0	1= 6 år
Tik-06	18	18	4	5	2	0	0	0	0	1=4 år
Tik-07	25	23	7	6	2	1	4	0	0	
Tik-08	18	18	3	2	1	1	0	0	0	
Tik-09	39	37	23	21	4	1	5	1	0	
Tik-10	33	33	15	18	0	0	0	0	0	
Tik-11	32	29	19	21	1	1	1	0	0	
Tik-12	33	30	19	20	2	1	2	0	0	
Tik-13	9	9	3	5	1	0	1	0	0	
Tik-14	3	3	3	3	0	0	0	0	0	
	287	273	130	131	18	11	17	2	0	14 (finns inte längre)

1. Hur bedömer du hundens allmäntillstånd?

Kommentar:

De 11 som upplevde allmäntillståndet "dåligt" angav främst "hudbesvär av olika slag som ett stort bekymmer. "Röda tassar" är ett återkommande problem.

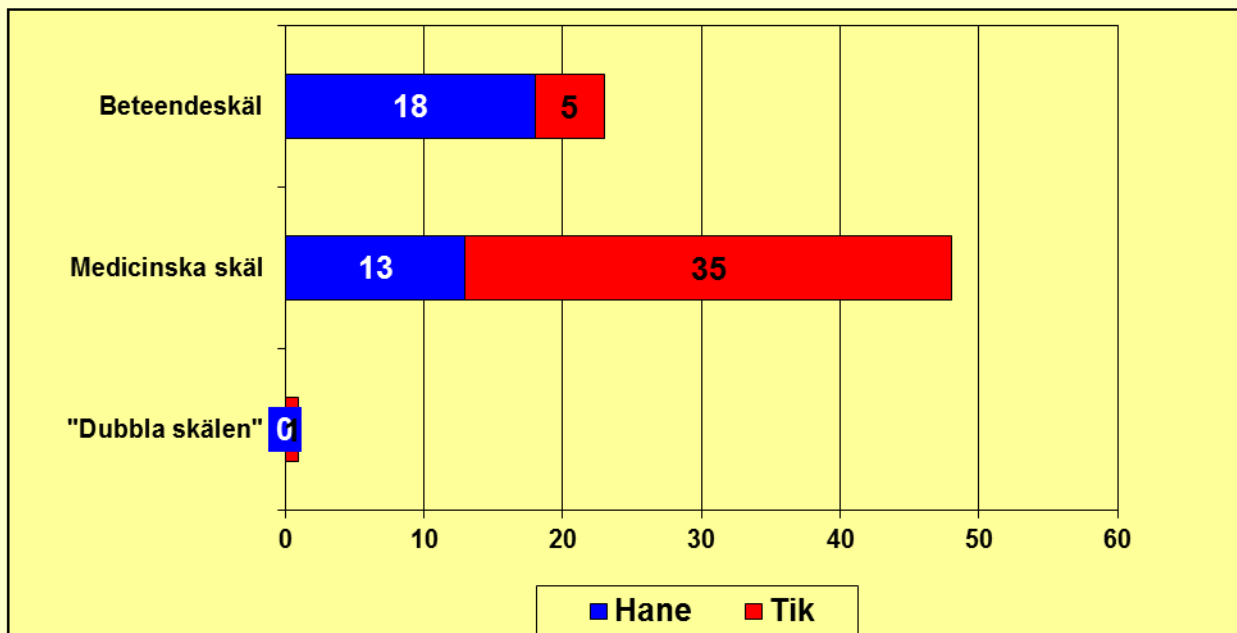
2. Hunden lever inte längre .

Se översikt på hanar respektive tikar sid 4 och 5.

3. Sterilisering/kastrering: Totalt 79 st (16.0 %).

Hanar 33 st tikar 46 st

Kommentar: Kastrering på hane skedde i de flesta fall före 2 års ålder. På tik ofta i samband med livmoderinflammation och kejsarsnitt. Ingreppet har blivit vanligare idag. Kan ge effekt på vissa hudproblem och oönskade beteenden men kan också vara ett sätt att göra hunden "bekvämare" för ägaren. Uppfödarna får se upp så att inte värdefullt avelsmateria går till spillo!

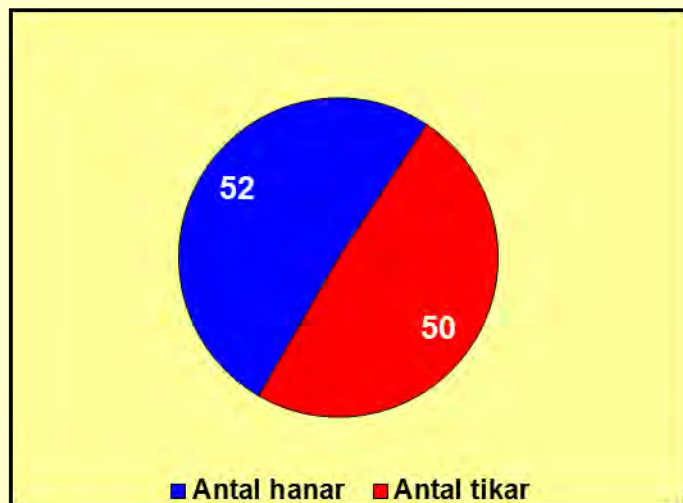

4, Testikel-hanar.

Hanar med 2 testiklar 171 st, 1 testikel 19 st samt 0 testikel 1 st. Inget svar lämnades av 11 st. 1 st upplevde avsaknaden av 1 testikel som problem men uppgav inte vilket.

5. Hudproblem/Klåda/Parasiter.

Totalt svarad 102 st Ja på frågan (20,6 %). Svar på frågan saknades från 7 st.

Vid vilken ålder debuterade hudproblemen?

ålder	antal	%
> 6 mån.	17	16,7
6 mån. - 1 år	28	27,5
> 1 år -2 år	15	14,7
> 2 år- 5 år	22	21,6
> 5 år - 8 år	7	6,8
> 8 år	4	3,9
angav ej ålder	9	8,8
	102	100

Hudproblem debuterade före 2 års ålder hos 60 st (58,8%) westie.
Besökt hos hudspecialist hade 52 st gjort.

Några svar saknade ålder.

Översikt: Ålder när hudproblemen startade. Skillnader mellan hanar och tikar?

Av totalt 207 rapporterade hanar svarade 52 st (25,1%) "Ja" på hudproblem.

ålder	antal	%
> 6 mån.	9	17,3
6 mån. - 1 år	18	34,6
> 1 år -2 år	5	9,6
> 2 år- 5 år	12	23,1
> 5 år - 8 år	5	9,6
> 8 år	0	0,0
angav ej ålder	3	5,8
	52	100,0

Hudproblem debuterade före 2 års ålder hos 32 st (61,5%) hanar.

Besökt hos hudspecialist hade 24 st gjort.

Några svar saknade ålder.

Av totalt 287 rapporterade tikar svarade 50st (17,4%) "Ja" på hudproblem

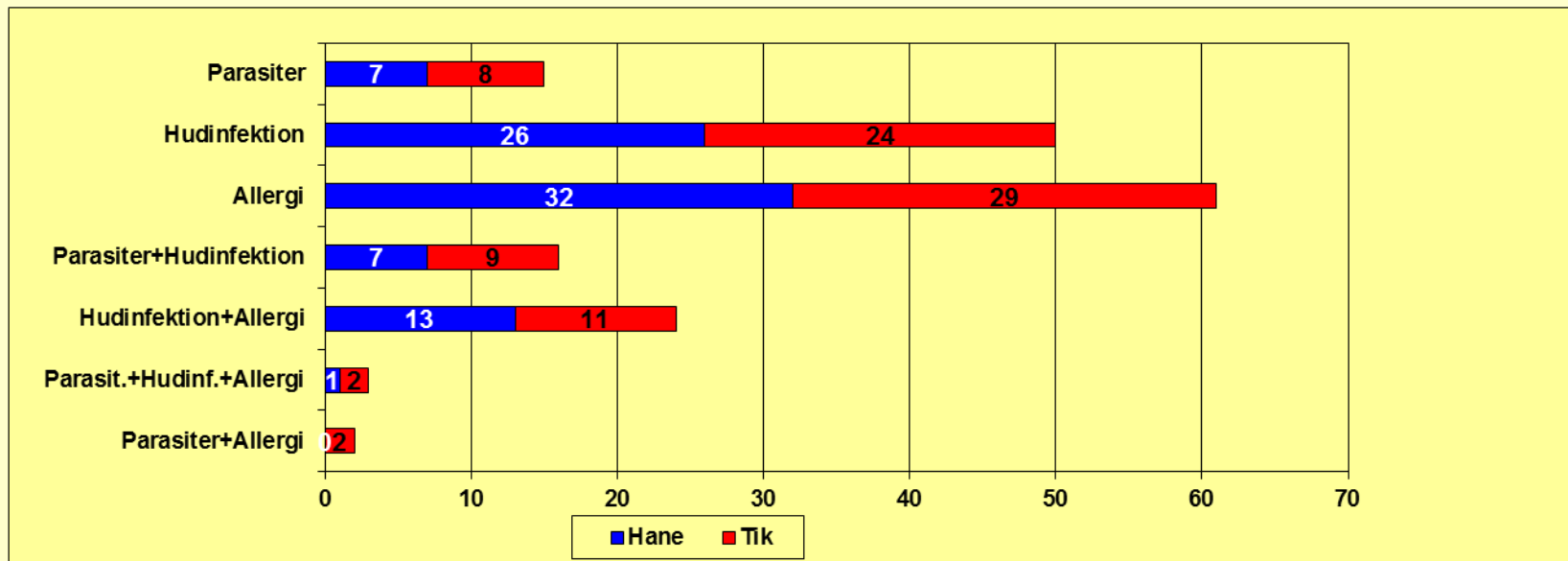
ålder	antal	%
> 6 mån.	8	16,0
6 mån. - 1 år	10	20,0
> 1 år -2 år	10	20,0
> 2 år- 5 år	10	20,0
> 5 år - 8 år	2	4,0
> 8 år	4	8,0
angav ej ålder	6	12,0
	50	100,0

Hudproblem debuterade före 2 års ålder hos 28st (56,0%) tikar

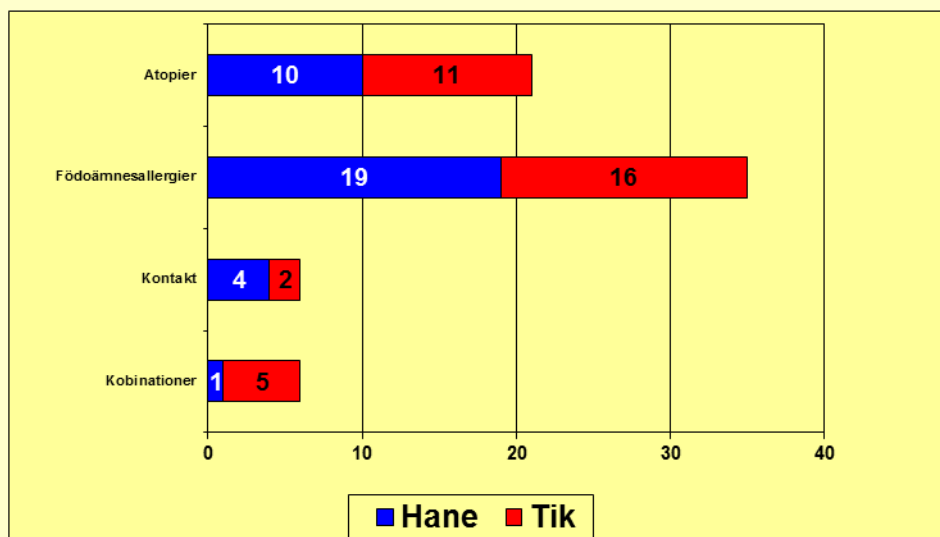
Besökt hos hudspecialist hade 28 st gjort.

Många svarade inte på frågan.

Olika typer av hudproblem och "kombinationer" av hudproblem bland de som svarade "JA" i enkäten .

Fördelning Allergier, hanar och tikar, Samma hund kan ha flera typer av allergi.

Kommentar till olika typer av Hudproblem:

Parasiter:

Några uppfödare angav rävskabb som ett återkommande problem som man åtgärdade med egenvård. Detta har inte rapporteras som hudproblem i enkäten. Påpekas bör att det är alltid viktigt att åtgärda parasiter så fort som möjligt eftersom hudinfektioner lätt kan uppkomma när hunden kliar sig. Demodex rapporterades från hanar 4 st och tikar 2 st.

Hudinfektion: Infektioner orsakade av jästsvamp var nästan dubbelt så vanliga hos tikar som de som orsakades av bakterier..Hos hanhund däremot var båda infektionerna lika vanliga Många hundar med "röda tassar" rapporterades i enkäten både bland "hudproblem" och de som bara tog upp dessa besvär i allmänhet.

Allergi: Hanar: Atopi luftburen 9st Födoämnesallergi 20 st, Kontaktallergi 3 st , kvalsterallergi 4 st . Tikar: Atopi 10 st, Födoämnesallergi 15 st, Kontaktallergi 2 st Två st svarade inte på frågan. Samma hund kan ha olika typer av allergier.. En hanhund hade Födoämnesallergi + Kontaktallergi. Två tikar hade : Atopi +Födoämnesallergi och två rapporterades med Atopi +Födoämnesallergi + kontaktallergi. Födoämnesallergierna har ökat för båda könen..

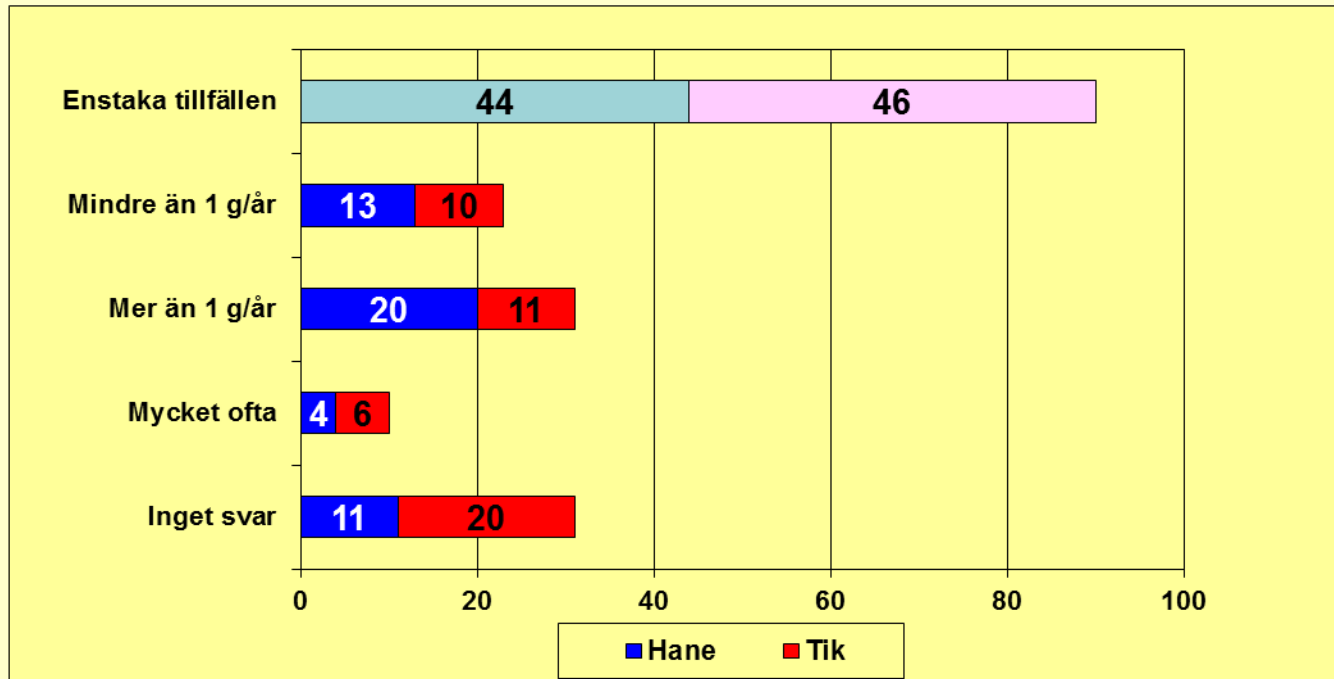
Parasiter+Hudinfektioner: Har minskat. Effektiva "spot-on" medel används av de flesta. I de 6 fall av Demodex som angavs fanns hudinfektion oftast med i bilden.

Hudinfektioner+Allergi: Denna grupp har ökat. De flesta hundarna fick besvär tidigt, före 1,5-2 års ålder. Infektioner av bakterier, jästsvamp eller en blandning av båda. Allergier i form av atopier, födoämnesallergier samt i några fall kvalster och kontaktallergier.

Parasiter+ Hudinfektion+Allergi: En kombination som ger många besvärliga tillstånd. En hane fick vid 3 månaders ålder rävskabb, hudinfektion och födoämnesallergi. Två tikar drabbades i två årsåldern . En i demodex, en angav inte parasit men båda fick hudinfektioner. och allergier Atopi, födoämnesallergi samt en kvalsterallergi.

Parasiter-Allergi: Ett loppangrepp hos tik vid 8 veckor utlöste senare atopi och foderallergi .

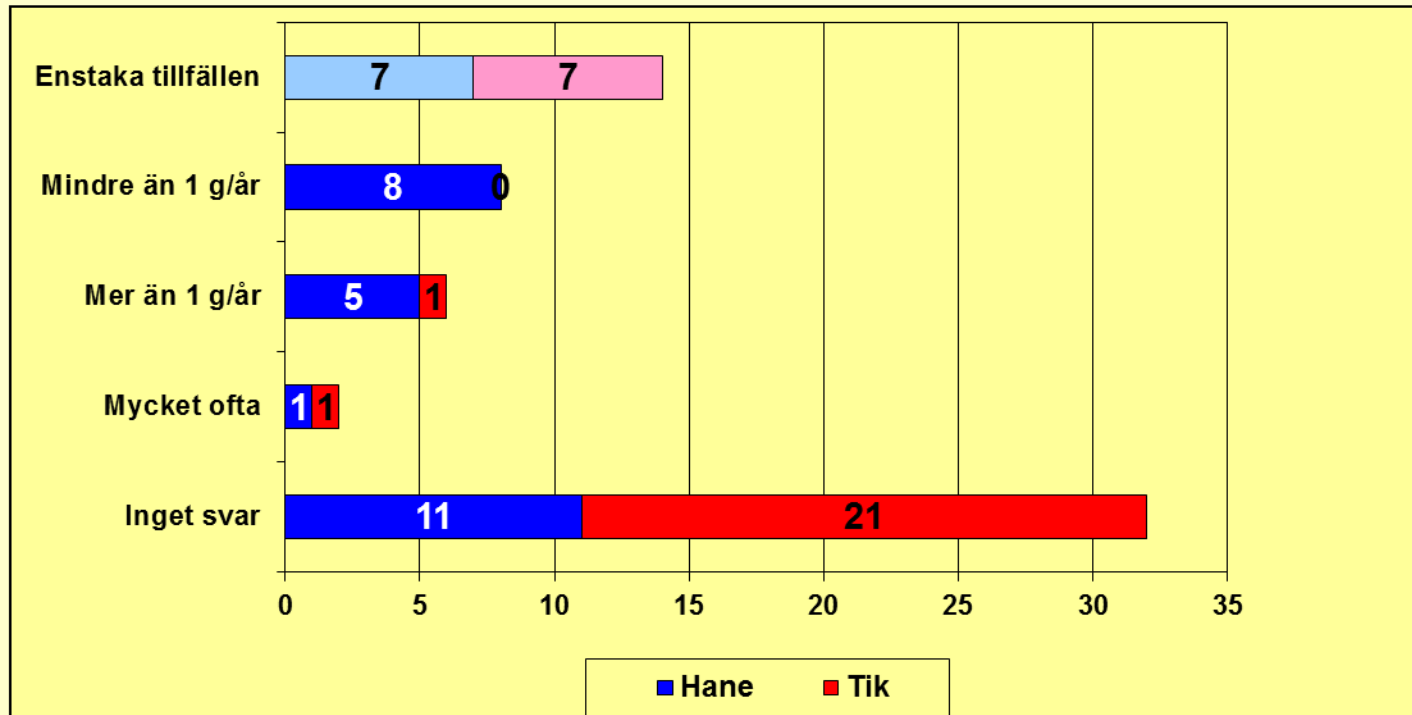
**6. Öron. Totalt 154 st (31,2%), 82 hanar och 72 tikar.
Slopas vi "enstaka tillfällen" blir siffran totalt 64 st (13,0 %).
37 hanar och 27 tikar.**

Kommentar:

I anslutning till fråga 5. Hudbesvär ställdes frågan: Har hunden även haft besvär med öronen? Här svarade 79 st att de hade haft öron besvär.

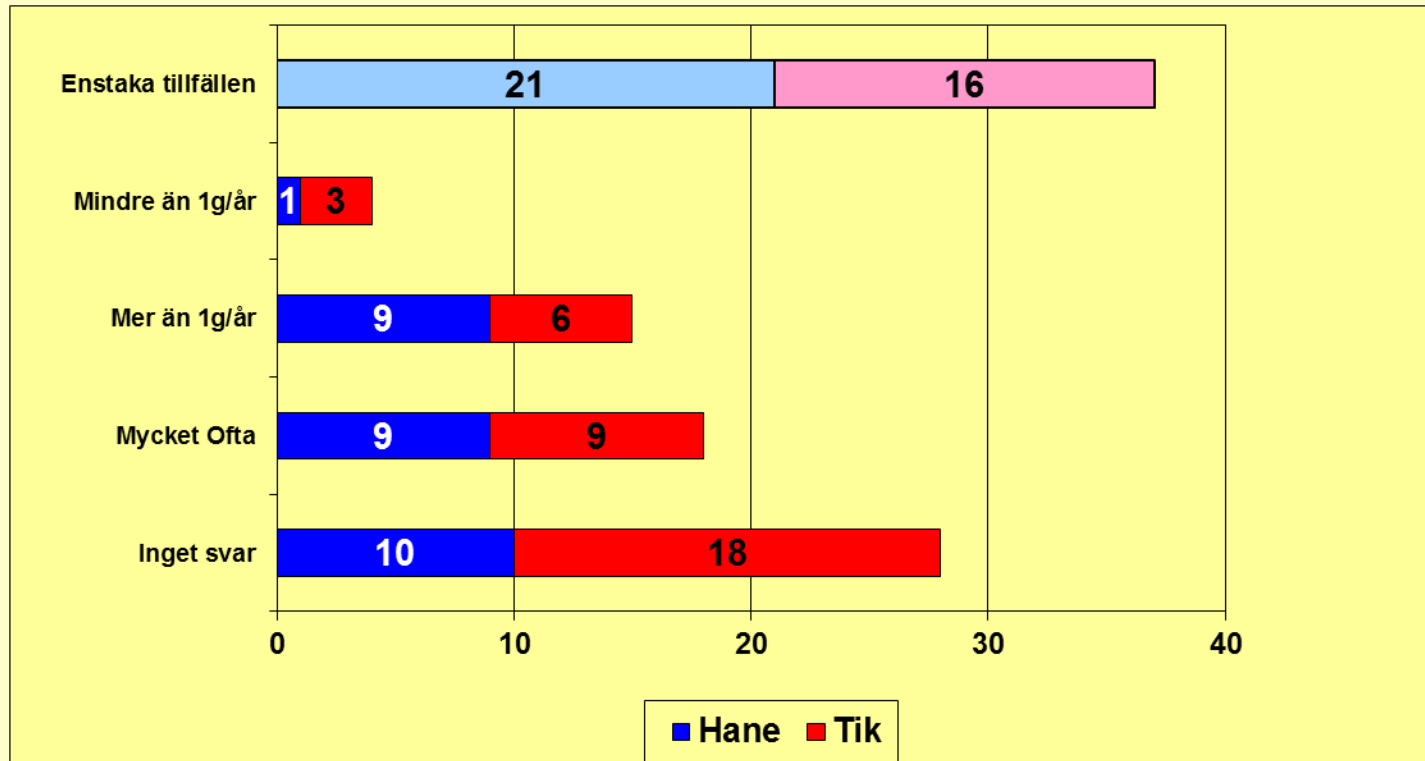
7. Ögon. Totalt 25 st (5,1 %). 14 st hanar 11 tikar.
Slopar vi "enstaka tillfällen" blir siffran totalt 16 st (3,2%).
14 hanar och 2 tikar.

Kommentar:

I anslutning till frågan 5. Hudbesvär ställdes frågan: Har hunden även haft besvär med ögonen? Här svarade 23 st att de hade haft ögon besvär.

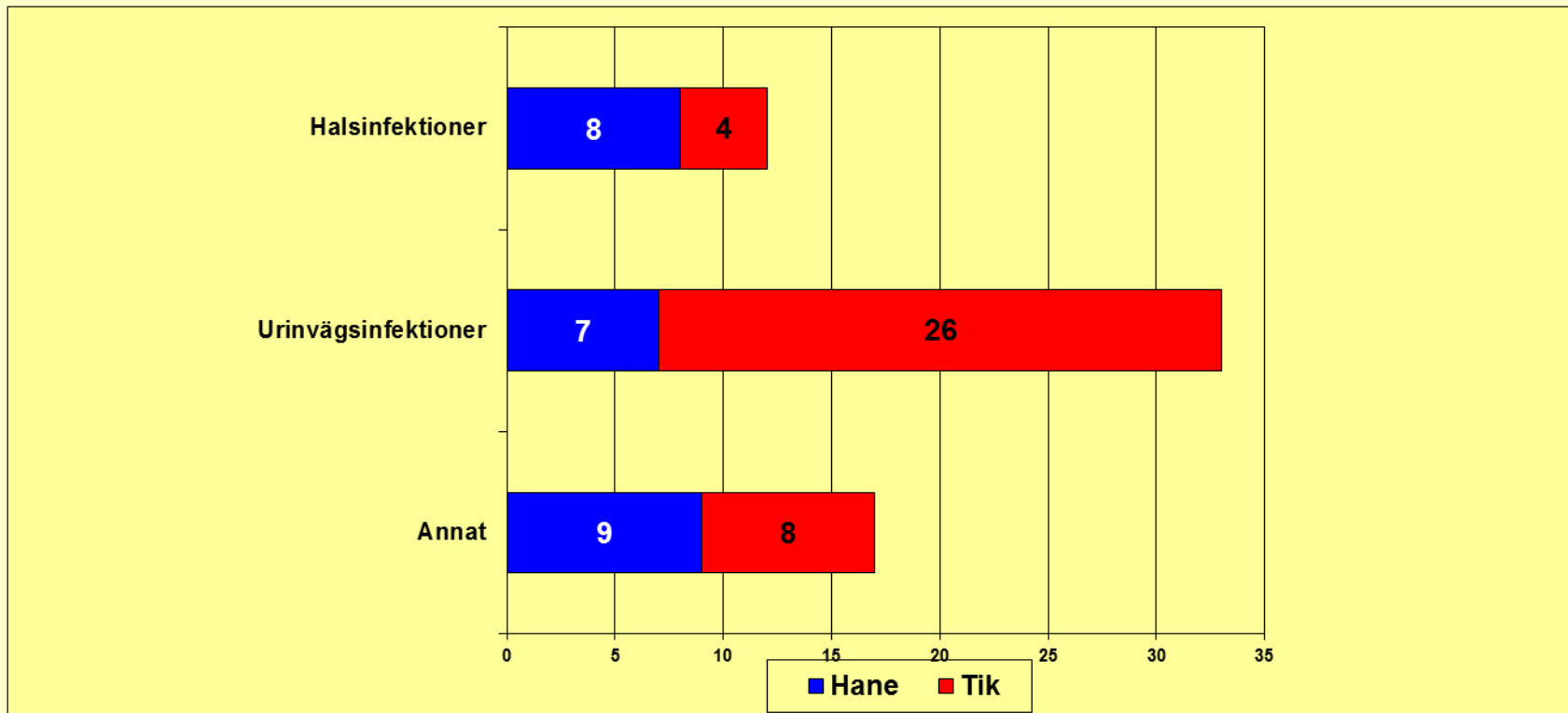
8. Mag-tarmproblem. Totalt 74 st (15,0%). 42 st hanar 32 tikar. Slopar vi "enstaka tillfällen" blir siffran totalt 37 st (7,5 %). 19 hanar och 18 tikar.

Kommentar:

I anslutning till frågan 5. Hudbesvär ställdes frågan: Har hunden även haft besvär med mag-tarmproblem. Här svarade 29 st att de hade haft mag-tarmproblem.

9. Andra infektioner. Totalt 62 st (12,6%). hanar 24 st tikar 38 st.

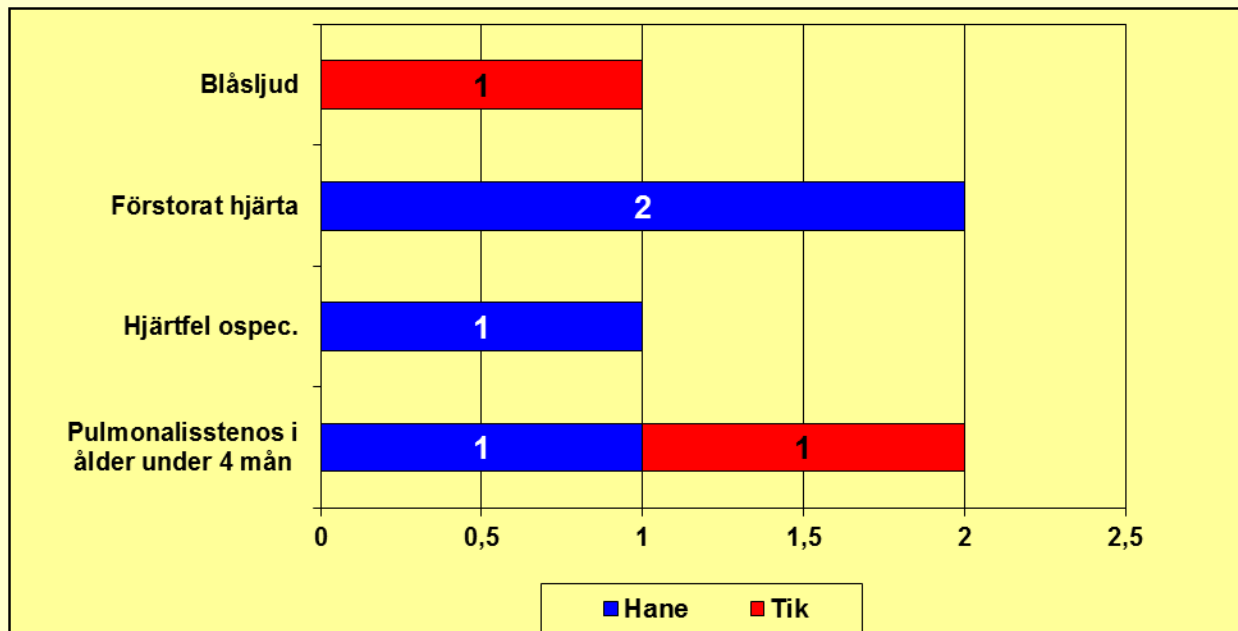
Kommentar:

De flesta halsinfektioner drabbar hunden vid enstaka tillfällen och förekommer vanligast i yngre åldrar. Urinvägsinfektioner drabbar främst tikar och förekommer i alla åldrar..

Annat :Hanhundar: rapporterar: Förhudskatarr, analsäcksinflammation och fall av lunginflammation, borelia, kennelhosta och infektion i tand.

Tikar rapporterar: analsäcksinflammation, livmoderinflammation, sår, noskvalster och hudiritation.

10. Hjärtproblem. Totalt 6 st (1,2 %). 4 st hanar 2 tikar.

Kommentar: Inget svar från 18 st.

11. Lungfibros, problem med andning och hosta (ej hjärtproblem): Totalt 9 st (1,8%)

Hanar 6 st Tikar 3 st

Kommentar: Drabbar oftast äldre hundar som får hosta, trötthet och svårt att andas. Diagnos fastställs genom röntgen och biopsi. Forskningsprojekt pågår på SLU som söker hundar med symptom. Inget svar från 23 st.

12. Krampanfall, epilepsi : Totalt 7 st (1,4 %).

Hanar 2 st tikar 5 st

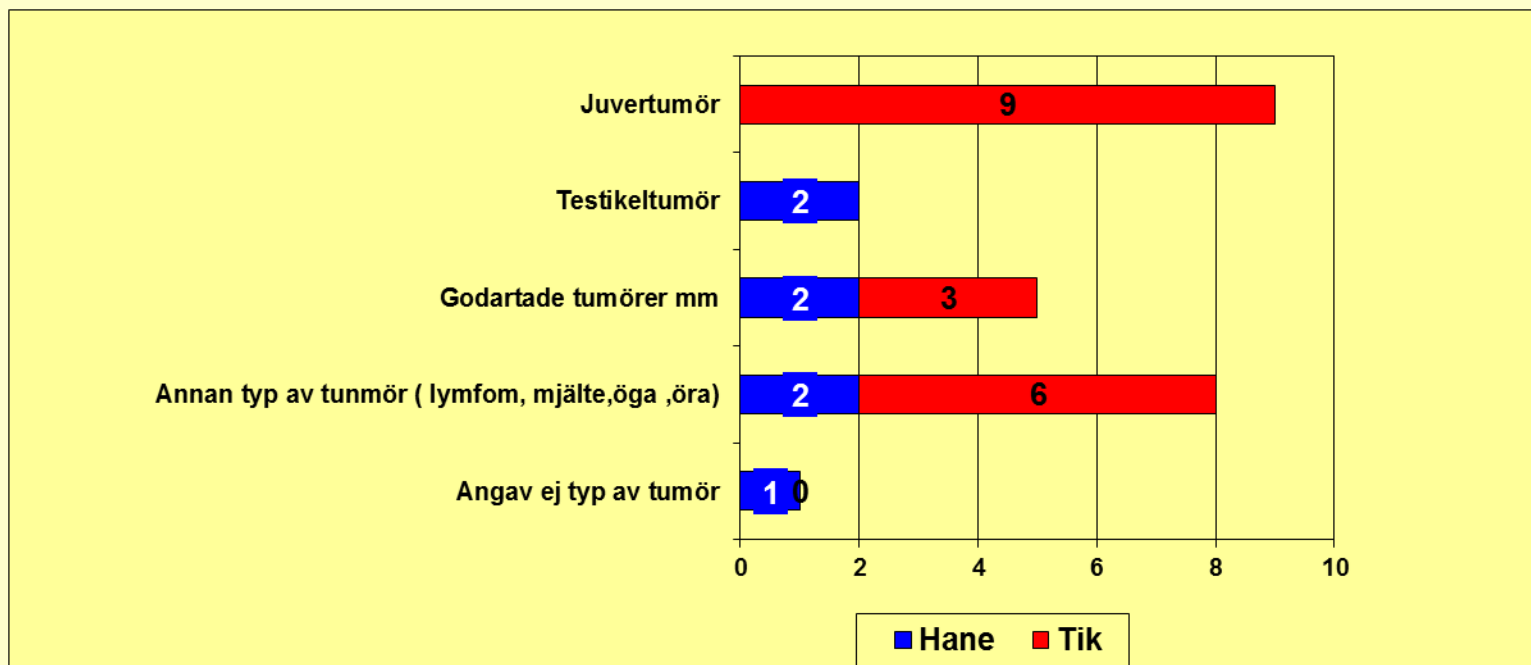
Kommentar: två hanar ålder 1,5 och 4 år skakar med huvudet då och då men har ej diagnos. Diagnosen Epilepsi fick två tikar vid 8 års ålder.

Övriga rapporterar övergående kramper och skakningar vid 4 och 2 vid 12 års ålder. 24st svarade inte på frågan

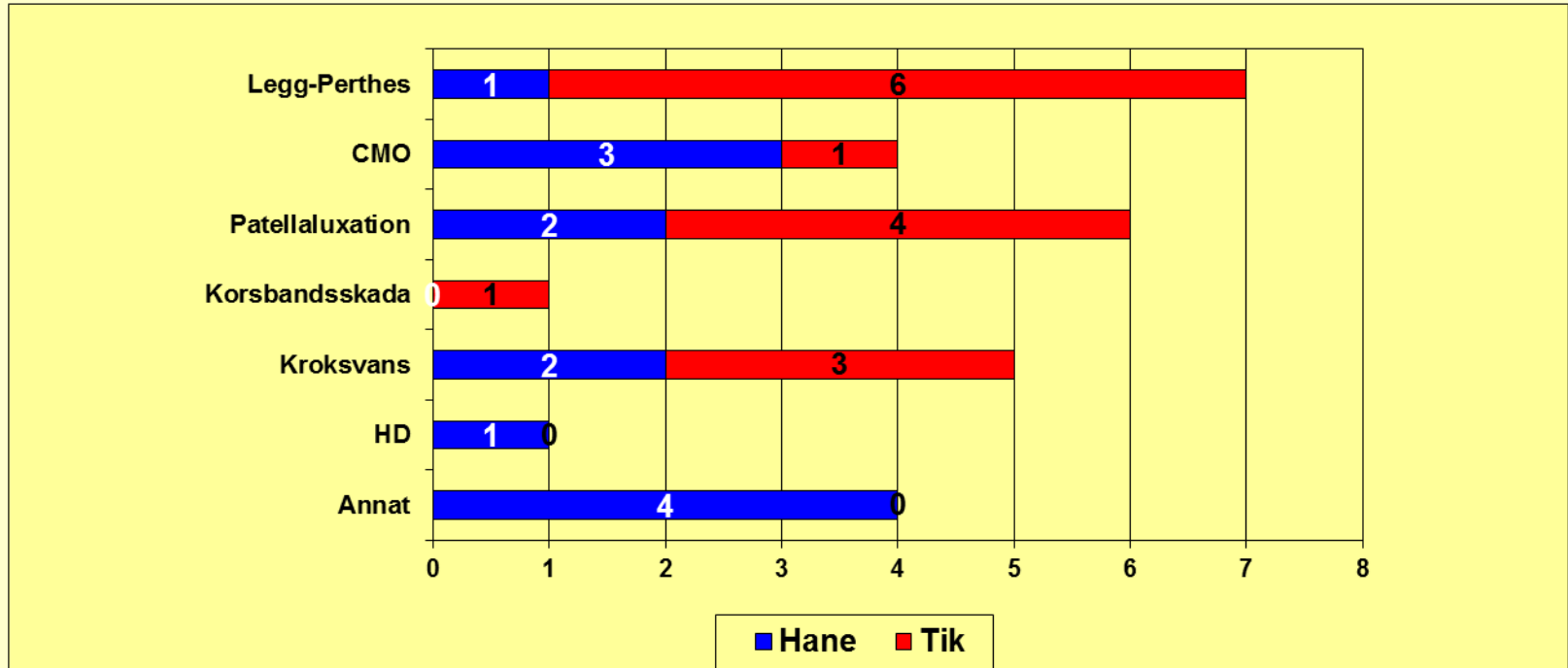
13. Tumörer (även ofarliga) : Totalt 23 st (4,7%)

hanar 7 st tikar 16 st (ett par hundar hade flera olika sorts tumörer)

13 st svarade inte på frågan

14. Skelett och leder : Totalt 28 st (5,6 %) *Hanar 13 st tikar 14st*

Annat: Kronisk inflammation i bicepssenan, överrörliga hasleder, slitna knän och "lite klapp" i knäleden bak

15. Njurar 2 st (<1,0 %) och Lever: Totalt 9 st (1,8 %).

Kommentar: **Njurar**, 2 st Tikar avlivades vid 1,4 resp 8 månader (binjurebarks- och kronisk njurbäckinflammation). **Lever:**, Hanar 2 st (1 porta cava shunt (3 år), 1 skrumplever (6 år avlivad). Tikar: 7 st förstora lever (2 st båda avlivade 14,5 år resp ? år) . 2 st 7 mån porta cava shunt (1 med lyckad operation 1 har fortfarande besvär trots operation). 1 st kronisk hepatit 4 år (specialfoder). 1 st fick höjda levervärden i samband med valpning.

16. Diabetes: Totalt 0 st rapporterade (<1,0 %).

Många hoppade tyvärr över att svara på denna fråga. *Forskningsprojekt pågår på SLU som söker hundar med diagnosen eller som misstänks ha sjukdomen*

17. Addisons sjukdom (underfunktion av binjurebarken). Totalt 0 st (<1,0 %).

Många hoppade tyvärr över att svara på denna fråga

18. Annan Hormonrubbning. Totalt 2 st (0,4 %).

Kommentar: 1 Hane 8 år och 1 Tik (? år) med Cushings (förhöjd koncentration av binjurehormonet kortisol). Många hoppade tyvärr över att svara på denna fråga.

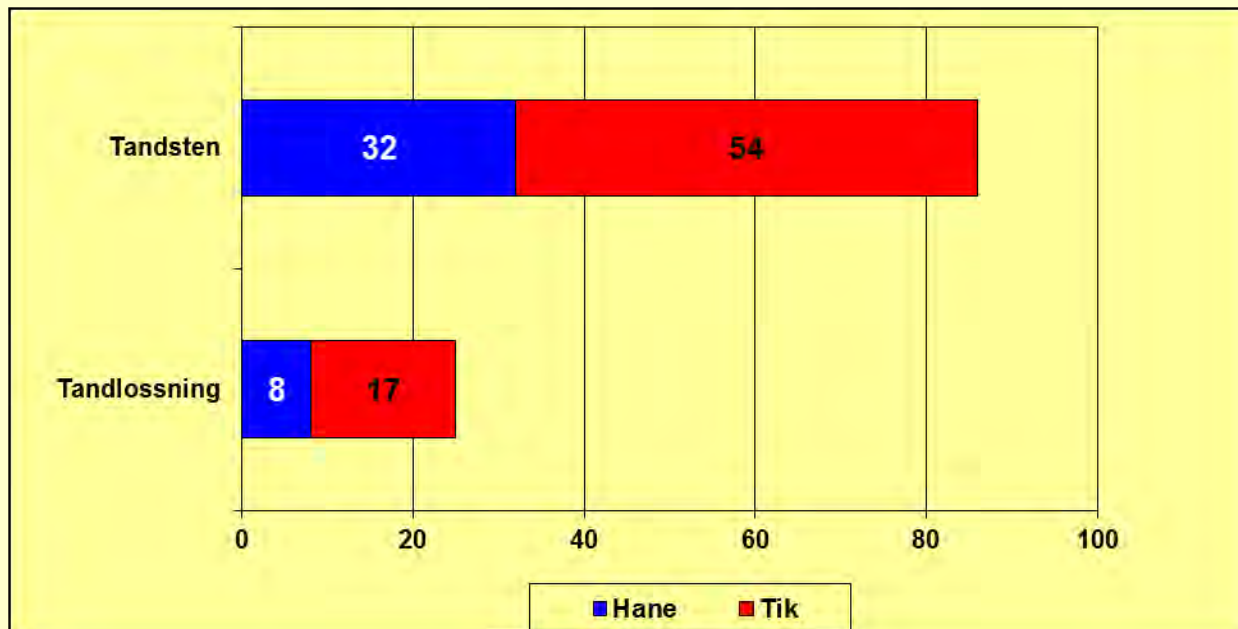
19. Livmoderinflammation : 27 st tikar (9,4 %).

ålder	antal
<3 år	5
3-5 år	7
6-10 år	16
> 10 år	3
angav ej ålder	1

I 16 av fallen dök livmoderinflammation upp i samband med löpning, i 4 fall i samband med valpning och 2 fall i samband med parning. Övriga angav ej orsak. Operation var den vanligaste behandlingsformen.

**20. Prostatabesvär : Totalt: 2 st hundar (1,0%) .
*Fick besvär i en ålder av 5 respektive 6 år***

21. Tänder: Totalt 111 st (22,5%).
Hanar 40 st tikar 71 st

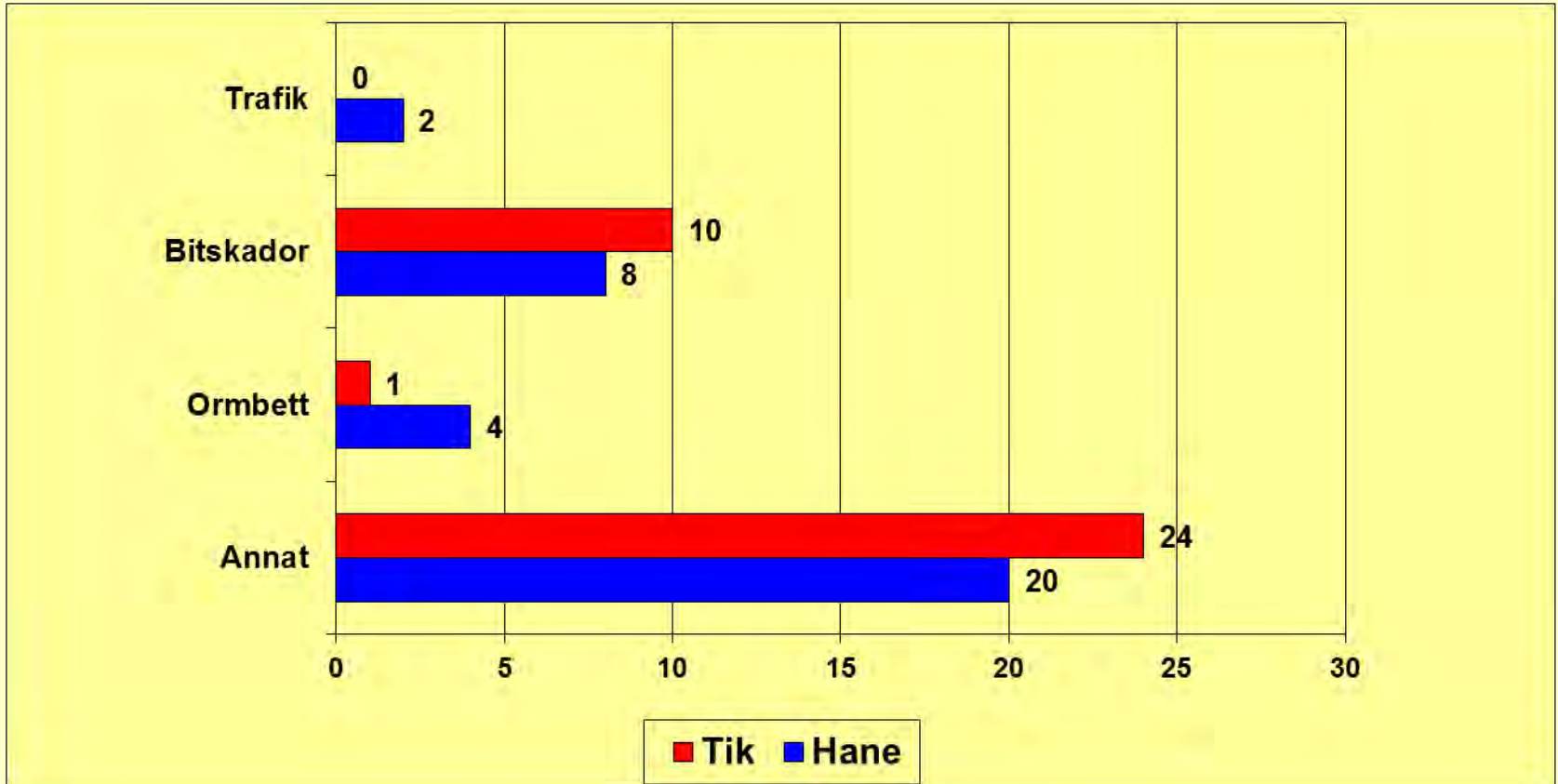

22. Andra sjukdomar: Totalt 23 st (4,6%).
Hanar 15 st tikar 8st

Hanar: Fästingfeber (borelia), infl. i analsäckar och tandkött, bräck som vuxit bort, magsjuka och även här tog man upp röda tassar.

Tikar: Fästingfebersjukdomar (borelia, anaplasma och TBE), utväxt på tå, fettknöl, noskvalster, akut dermatit, kennelhosta.

23. Olycksfall: Totalt 55 st (11,1 %) *Hanar 20 st Tikar 35 st*

Kommentar:

Annat: Här rapporteras klo-skador, ögonskador, förgiftning (alger och olämplig föda), hältor, skada av grävlingklo överfall av andra hundar, getingstick, "svalde främmande föremål", satt. äpple i halsen samt tandskador.

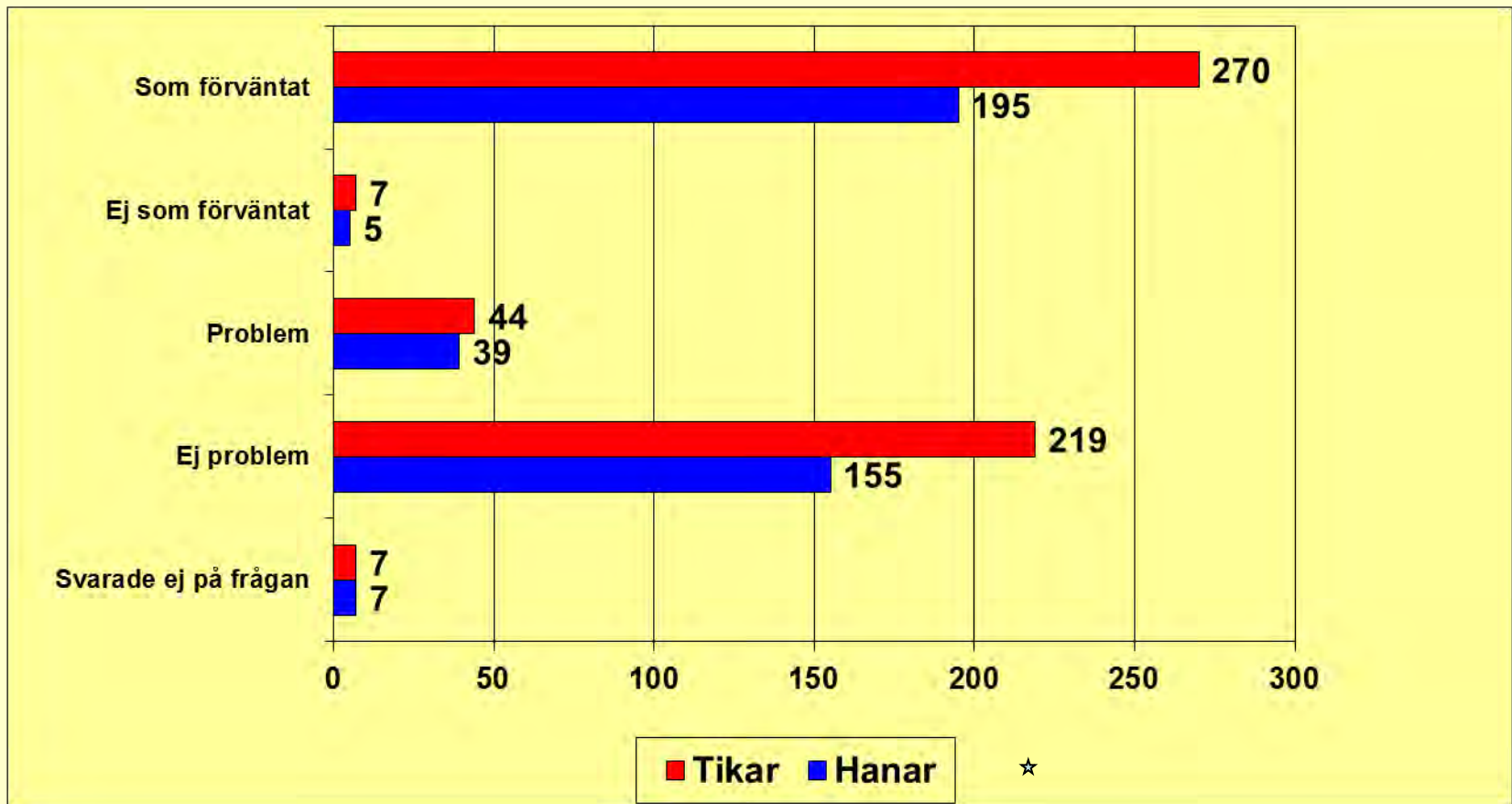
24. Kejsarsnitt : 23 st tikar (8,0 %) gjorde 24 snitt (1 tik gjorde 2 snitt). Tyvärr hoppade många över denna fråga så redovisningen blir något ofullständig

ålder vid snitt	antal tikar
< 2 år	0
2-3 år	5
>3-4 år	6
> 4-5 år	2
> 5-7 år	9
angav ej ålder	1

Resultat efter snitt: Tikar som fick levande valpar, döda valpar och både levande och döda valpar. Grafen utgår då alltför många inte svarade på frågan.

25. Beteende : Uppförande – Problem

Hanar 195 enkätsvar tikar 270 enkätsvar

Kommentar: Vad är det då man inte är nöjd med? Hos hanhundar främst : hanhundsilka, skällighet, skotträddhet. Hos tikar främst samma problem men i några fall, icke så sociala, lättstressade och rädda för barn.

Nöjd med ditt val av ras? Westie igen?

